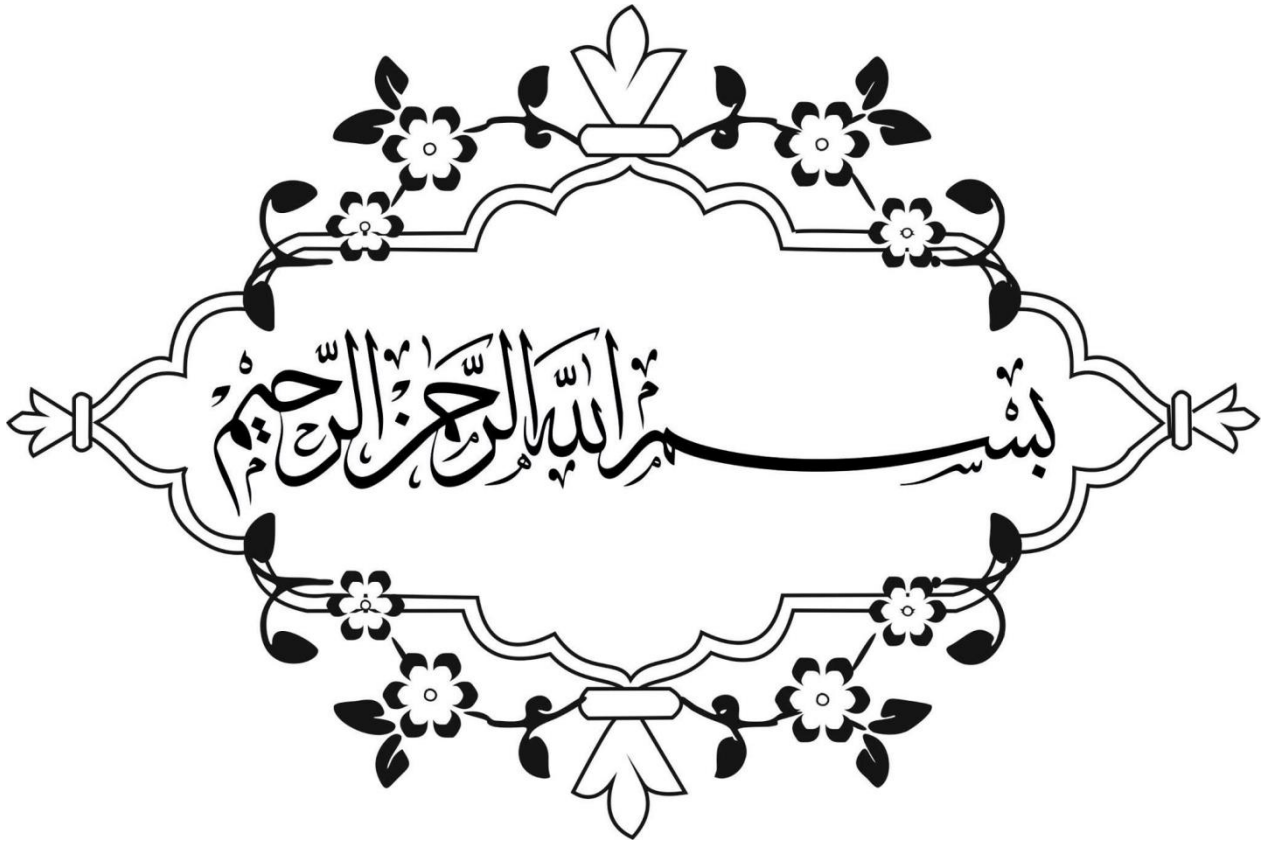

**پیامدهای بحران کرونا بر
وضعیت اجتماعی جهان**

مقدمه و خلاصه

"کمیته هماهنگی فعالیت های آماری"¹ با همکاری چندین نهاد بین المللی و آژانس های تخصصی سازمان ملل از جمله دفتر مقابله با جرم و مواد مخدر سازمان ملل، با انتشار گزارشی تحت عنوان "چگونه کرونا جهان را تغییر می دهد: چشم انداز آماری"، به بررسی پیامدهای کرونا بر رویه های جاری جهانی از جمله حوزه های اقتصادی، اجتماعی، و منطقه ای پرداخته است. این گزارش، در بخش مربوط به تحولات اجتماعی به موضوعاتی از قبیل غذا و کشاورزی، فقر، حقوق بشر، کودکان، زنان، آوارگان، آموزش و ... پرداخته است و با مقایسه آمارها در بازه های زمانی قبل و بعد از شیوع کرونا، میزان اثرگذاری این بحران جهانی را در هر حوزه ارزیابی نموده است. از جمله یافته های گزارش در بخش اجتماعی، عبارتند از:

- این بحران، سبب تغییر رویه کنونی و افزایش وابستگی به اینترنت جهت انجام امور روزمره و کارها و مشاغل خواهد شد. با این حال و بر اساس آمارهای موجود، میزان متوسط دسترسی به اینترنت در جهان 53 درصد می باشد که علیرغم افزایش چشم گیر نسبت به سال 2005 که 17 درصد بود، با این حال، وضعیت به ویژه برای کشورهای کمتر توسعه یافته مناسب نیست و تبعات منفی در انجام امور روزمره و جاری خواهد داشت.
- کرونا جدای از پیامدهای کوتاه مدت خود بر سلامتی، شغل و درآمد، همچنین بر اضطراب و نگرانی مردم افزوده و بر روابط اجتماعی، اعتماد، امنیت شخصی و احساس تعلق آنها تأثیر خواهد گذاشت.
- در حالی که حقوق بین الملل اجازه اقدامات اضطراری را در پاسخ به تهدیدات مهم می دهد، تدابیر محدود کننده حقوق بشر باید قانونی، متناسب، لازم، غیر تبعیض آمیز و موقتی باشند. کشورهای عضو میثاق بین

¹ -Committee for the Coordination of Statistical Activities

این کمیته، زیر مجموعه بخش آماری سازمان ملل (UNSD) می باشد که در سال 2002 ایجاد شد و مأموریت آن فراهم نمودن آمارها درخصوص رویه های جاری و تحولات جهانی به منظور کمک به دولت ها جهت برنامه ریزی صحیح تر می باشد. کمیته مذکور همچنین همکاری و هماهنگی بین سازمانی را در مورد برنامه های آماری و تقویت توسعه آماری ارتقاء می دهد. اعضای این کمیته شامل نهادهای ملی و فراملی که بخشی از مأموریت آنها ارائه آمارها در حوزه های تخصصی می باشد، است. این کمیته تا به امروز 45 عضو دارد، که اغلب آنها نهادها و سازمان های تخصصی و وابسته به سازمان ملل و یا موسسات جهانی می باشند. این نهاد هر سال دو بار جلسه برگزار می کند و هر سال نیز یک گزارش سالیانه منتشر می نماید.

المللی حقوق مدنی و سیاسی باید یادداشت های رسمی درباره چنین اقدامات اضطراری را به دبیرکل سازمان ملل ارسال کنند. از 9 مارس تا 15 آوریل 2020، تنها 13 کشور این کار را انجام داده اند.

- این بیماری همه گیر در حال حاضر موجی از انگ زنی، نژادپرستی و بیگانه هراسی را علیه برخی گروه های ملی و قومی ایجاد می کند. حصول اطمینان از دسترسی به اطلاعات مربوطه و دقیق در حین و پس از همه گیری، در قالب ها و زبان های قابل فهم از جمله برای افراد معلول، افراد بومی و اقلیت های زبانی ضروری خواهد بود.
- محافظت از حقوق بشر و آزادی های اساسی و بدون تبعیض، به ویژه در بهره مندی از حقوق اقتصادی و اجتماعی که به شدت تحت تأثیر این بحران قرار دارند، باید در مرکز واکنش ها برای ایجاد بهبود و انعطاف پذیری طولانی مدت جوامع قرار گیرد.
- شکاف دیجیتالی امروزه بیش از هر زمان دیگری برجسته شده است؛ هنوز هم میلیاردها نفر در سراسر جهان به پهنای باند مناسب دسترسی ندارند.
- اگرچه پیامدهای صرفا اقتصادی کرونا بر گروه های فقیر در جوامع به طور فوری قابل مشاهده می باشد، با این حال، مشاهده ابعاد دیگر از جمله بهداشت، آموزش، تغذیه و ...، زمان بر خواهد بود و در آینده مشخص خواهد شد. لذا، آمادگی کشورها و فراهم نمودن بسترهای مورد نیاز برای رصد، گزارش دهی و رسیدگی به فقر چندبعدی برای دولت ها حیاتی می باشد.
- در اثر بحران کرونا، تأثیرات ناشی از آلودگی پسماندهای پزشکی جامد و بسترهای دریایی، افزایش چشمگیری دارد.
- تعطیلی سراسری مدارس و دانشگاه ها در 192 کشور جهان به دلیل بیماری همه گیر کرونا، باعث اختلال در تحصیل نزدیک به 1/6 میلیارد دانش آموز یا 90 درصد جمعیت محصل جهان شده است.
- ریسک بالایی وجود دارد که پیشرفت ملی، منطقه ای و جهانی در جهت هدف 4 از اهداف توسعه پایدار در زمینه آموزش در نتیجه بحران کرونا متوقف شود. لذا، سیاستگذاران و سایر ذینفعان برای طراحی تدابیر مؤثر، به آمار دقیق و به روز نیاز دارند. یکی از اولویت های فوری، دسترسی به آموزش های آنلاین یا سیستم

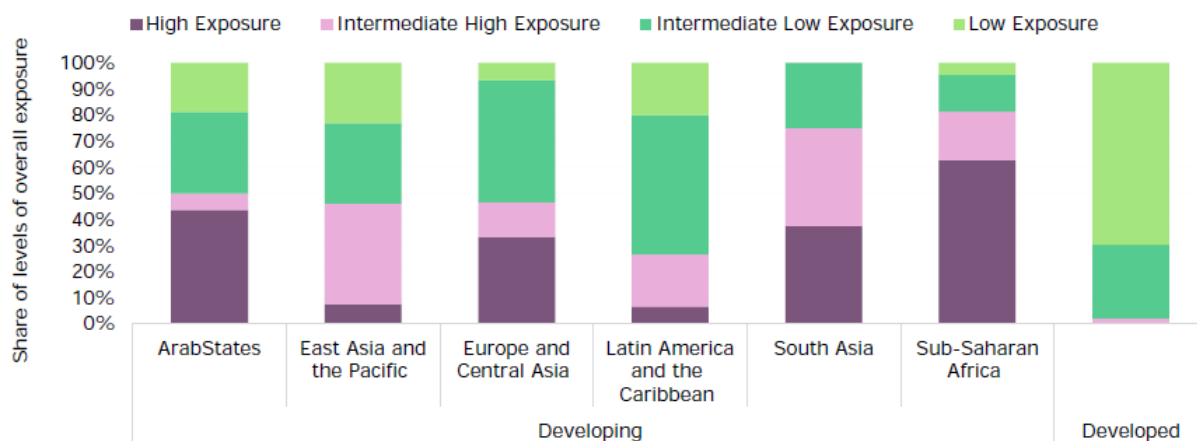
عامل های یادگیری جایگزین مانند تلویزیون، رادیو یا محصولات چاپی است که به دانشجویان امکان ادامه تحصیل را می دهد.

- بیش از 90 درصد موارد ابتلای کرونا در مناطق شهری ثبت شده است، که نشان می دهد تأثیرات گسترده این بیماری در شهرها به ویژه مناطق فقیرنشین شهرها و کسانی که در مناطق پرجمعیت شهری زندگی می کنند، ویران کننده است.
- برآوردها حاکی از آن است که کرونا حدود 40 الی 60 میلیون نفر را به سمت فقر شدید سوق خواهد داد و ممکن است منطقه آفریقای جنوبی و صحرای آفریقا، شدیدترین آسیب را در این میان ببینند.

غذا و کشاورزی

کشورهای کم درآمد، مستعد افزایش سه برابری سوء تغذیه به دلیل شوک درآمدی ناشی از کرونا می باشند، و از طرف دیگر، اختلال در زنجیره های تأمین جهانی و کمبود نیروی کار، عدم قطعیت را برای تولید محصولات کشاورزی ایجاد می کند.

نمودار 1: درصد در معرض بودن خطر افزایش تقاضا در میان کشورهای مختلف

فائو مجموعه ای از داده ها را برای ارزیابی تجربی و شناسایی کانال های اصلی انتقال همه گیری به بخش های مواد غذایی و کشاورزی جمع آوری کرد. بر اساس ارزیابی های انجام شده توسط فائو، دو یافته اصلی در خصوص خطرات احتمالی در مورد زنجیره تأمین غذا پدید آمده است: اول ریسک های تقاضا که بیشتر مربوط به کشورهای کم درآمد است، و دوم ریسک های عرضه که بیشتر در کشورهای با درآمد بالا رواج دارد.

عوامل ساختاری مانند درآمد ناچیز و دسترسی محدود به شبکه های ایمنی عمومی، باعث آسیب پذیرتر نمودن جمعیت در کشورهای کم درآمد به اثرات تقاضا شده است.

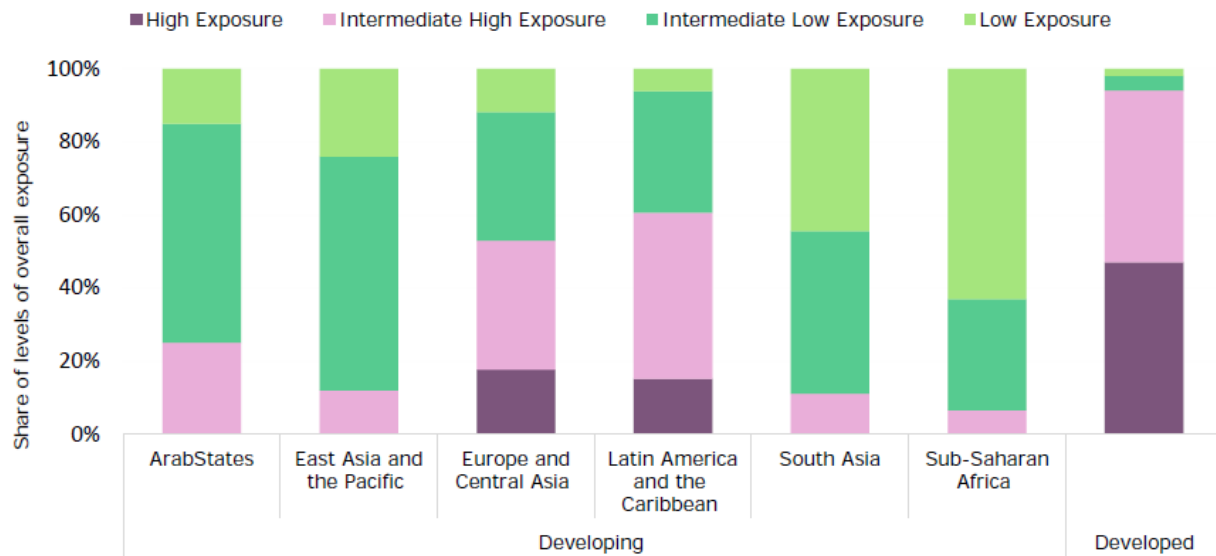
رکود در رشد اقتصادی و کاهش درآمدها، احتمال افزایش کمبود تغذیه و ریز مغذی ها را در بین جمعیت کشورهای کم درآمد افزایش داده است و این امر، سبب تمایل زیاد آنها برای تغییر نامطلوب در رژیم های غذایی در پاسخ به شوک های درآمدی خواهد شد. چنین تأثیراتی به احتمال زیاد بیشتر در کشورهای جنوب صحرای آفریقا رخ می دهد. تحلیل ها همچنین حاوی خطرات شدید در مورد تقاضا برای کشورهای بود که بر واردات مواد غذایی متکی بوده و از نظر مالی بر واردات کالاهای خام مانند نفت که قیمت آن شدیداً کاهش یافت، متکی هستند. این وضعیت بخصوص در مورد کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا محتمل است، جایی که اختلال در تأمین مواد غذایی و کاهش درآمد می تواند تأثیر دو برابری داشته باشد.

با این حال، این همه گیری، اثرات بالقوه کاهش دهنده ای نیز دارد، از جمله هزینه های واردات مواد غذایی به دلیل کاهش قیمت های بین المللی، که ممکن است به سطح داخلی منتقل شود و محدودیت های دسترسی برای مصرف کنندگان آسیب پذیر را کاهش دهد.

در عوض، تجزیه و تحلیل فائو نشان می دهد کشورهایی که دارای درآمد بالاتر هستند، با توجه به ادغام بالا در زنجیره های عرضه جهانی و سیستم های سرمایه ای کشاورزی احتمالاً با اختلالاتی در عرضه مواجه هستند.

نرخ استقراض در بسیاری از کشورهای با درآمد متوسط، بعلت افت قیمت کالاهای مواد غذایی مشاهده شده که سبب افزایش هزینه های تولید می شود و آسیب پذیری درآمدهای مزرعه ای را افزایش می دهد.

نمودار 2: درصد در معرض بودن خطر اختلال در عرضه در میان کشورهای مختلف

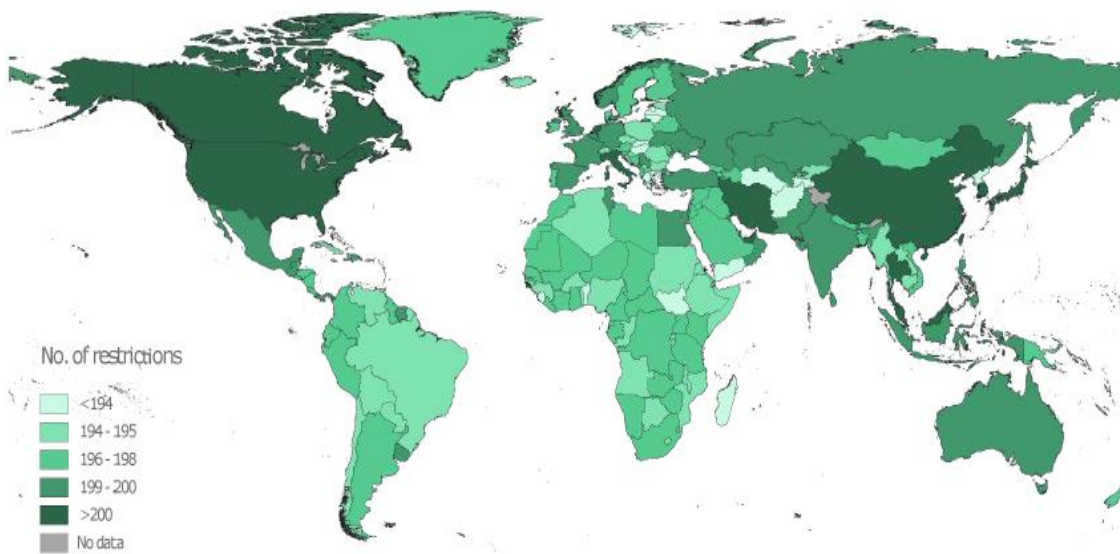
اثرات متفاوتی همزمان با این بیماری وجود دارد که ممکن است ریسک های جانبی عرضه را کاهش دهد، از جمله قیمت های پایین انرژی که می تواند هزینه های تولید را کاهش دهد. بخش کشاورزی در اکثر کشورها نیز در معرض کمبود نیروی کار است و بنابراین، کمبود نیروی کار نیز می تواند عواقبی برای امنیت غذایی داشته باشد.

پیامدهای جابجایی و رفت و آمد

بیماری همه گیر کرونا باعث شده است رفت و آمد در سطح جهانی با بسته شدن مرزها، تعلیق در سفرهای هوایی و محدودیت های ترافیکی، به حالت تعلیق در آید. آوارگان اجباری و سایر مهاجران، اولین کسانی هستند که با تأثیرات شدید این بحران روبرو هستند.

تا 10 مارس 2020، سیستم آمارگیری سازمان بین المللی مهاجرت 5430 محدودیت تحمیل شده توسط 105 کشور را کرده است. این آمار، در 23 مارس 2020، با افزایش چشمگیر به 33712 مورد توسط 164 کشور رسید که میزان و مقیاس تأثیر آن بر تحرک در سراسر جهان بی سابقه بود.

نقشه 1: وضعیت محدودیت های اعمالی در رفت و آمد ناشی از کرونا تا آوریل 2020

افزایش وابستگی به اینترنت و عدم دسترسی مناسب در کشورهای کمتر توسعه یافته

پس از شیوع کرونا، استفاده از اینترنت برای انجام کارها از جمله سفارش مواد روزانه مورد نیاز، تدریس و همچنین انجام دورکاری افزایش یافت. همچنین، کارشناسان معتقدند این بحران سبب تغییر رویه کنونی و افزایش وابستگی به اینترنت جهت انجام امور روزمره، کارها و مشاغل خواهد شد. با این حال و بر اساس آمارهای موجود، میزان متوسط دسترسی به اینترنت در جهان 53 درصد می باشد که علیرغم افزایش چشم گیر نسبت به سال 2005 که 17 درصد بود، با این حال، وضعیت به ویژه برای کشورهای کمتر توسعه یافته مناسب نیست و تبعات منفی در انجام امور روزمره و جاری خواهد داشت. در سال 2019، صرفاً 28 درصد افراد در آفریقا به اینترنت دسترسی داشتند. در کشورهای کمتر توسعه یافته نیز این آمار 19 درصد بوده است. همچنین افراد زیر 15 سال و افراد مسن، کمترین میزان دسترسی به اینترنت را دارند.

نمودار 3: درصد خانوارهایی که به اینترنت و رایانه دسترسی دارند (به تفکیک گروه های کشوری)

2019 Estimates	Internet access at home	Computer at home
Europe	86.5	78.0
The Americas	71.8	65.7
CIS	74.2	66.3
Arab States	57.1	51.9
Asia & Pacific	50.9	43.5
Africa	17.8	10.7
World	57.0	49.7
Developed	87.0	82.3
Developing	46.7	38.5
LDCs	11.8	9.5

نمودار 4: درصد افراد کاربر اینترنت به تفکیک گروه های کشوری

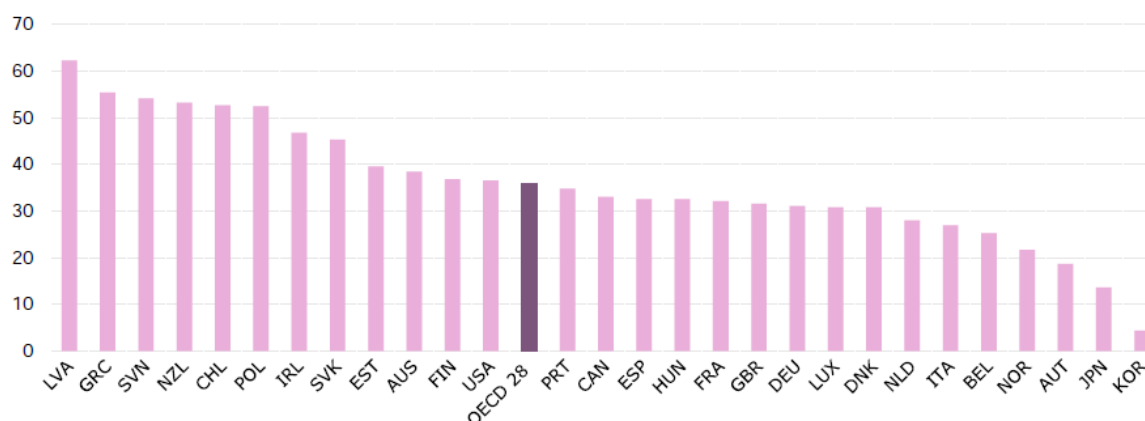

تأثیرات کرونا بر نابرابری های موجود

سازمان توسعه و همکاری اقتصادی از مهارت های چند رشته ای خود برای هدایت و پشتیبانی کشورها برای مقابله با کرونا استفاده می کند. ارزیابی های جدید این سازمان نشان می دهد که چگونه کرونا جدای از پیامدهای کوتاه مدت خود بر سلامتی، شغل و درآمد، همچنین بر اضطراب و نگرانی مردم افزوده و بر روابط اجتماعی، اعتماد، امنیت شخصی و احساس تعلق آنها تأثیر خواهد گذاشت. تأثیرات کرونا برای کسانی که از لحاظ مالی ناایمن هستند و یا در مسکن پر ازدحام زندگی می کنند، به طور ویژه ای شدید است و نابرابری های موجود را پیچیده می کند. در بین 28 کشور OECD با داده های موجود، 36 درصد از مردم از لحاظ مالی ناامن هستند (به این معنی که گرچه در حال حاضر آنها به عنوان "فقیر" در نظر گرفته نمی شوند، با این حال فاقد دارایی های مالی هستند که در صورت قطع ناگهانی درآمد، بتوانند خانواده خود را بیش از 3 ماه در بالای خط فقر نگه دارند).

کارگران با دستمزد پایین، افراد در مشاغل پرخطر، افرادی که با تهدید سوءاستفاده از خانواده یا خشونت زندگی می کنند و افراد نیازمند به مراقبت های روانی یا حمایت از معلولیت نیز در معرض خطر بیشتری قرار دارند.

نمودار 5: درصد افراد در خطری که در صورت نداشتن حقوق بیش از سه ماه، به فقر فرو می روند (در کشورهای منتخب)

حقوق بشر

روند رو به رشد تعداد مرگ و میرهای ثبت شده و موارد مشاهده شده از کرونا در سراسر مناطق جهان، نشان از ضرورت ایجاد واکنش های ملی و بین المللی به بهداشت عمومی دارد که به طور قوی به اصول حقوق بشر گره خورده باشد.

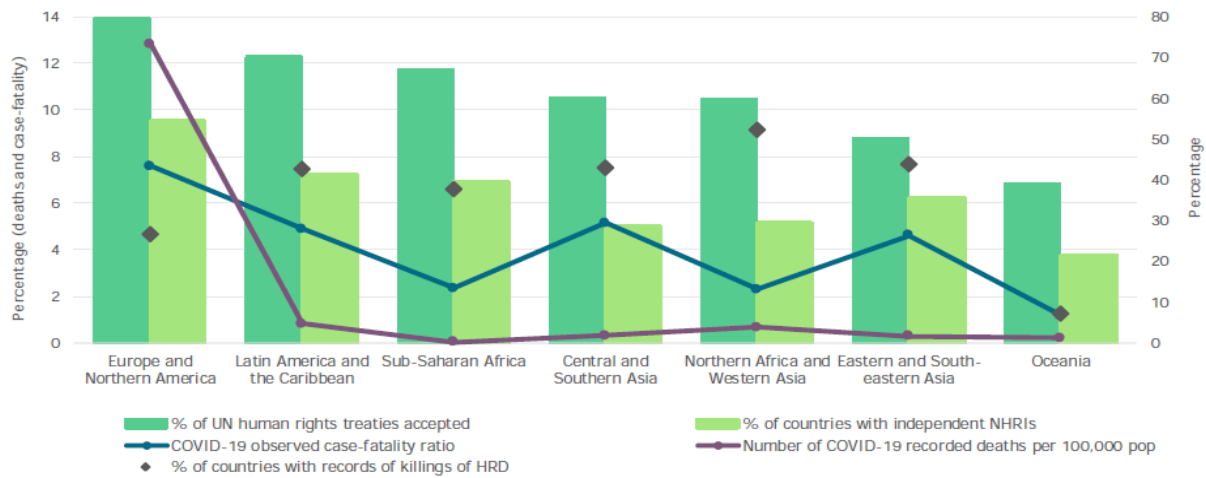
بیماری کرونا یک وضعیت اضطراری بهداشت عمومی است که بر حقوق مدنی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی تأثیر می گذارد. این، یک آزمایش از مقاومت و انعطاف پذیری جامعه ما است. احترام به حقوق بشر برای موفقیت پاسخ ها و بهبود ما اساسی خواهد بود.

در حالی که حقوق بین الملل اجازه اقدامات اضطراری را در پاسخ به تهدیدات مهم می دهد، تدابیر محدود کننده حقوق بشر باید قانونی، متناسب، لازم، غیر تبعیض آمیز و موقتی باشند.

کشورهای عضو میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی باید یادداشت های رسمی درباره چنین اقدامات اضطراری را به دبیرکل سازمان ملل ارسال کنند. از 9 مارس تا 15 آوریل 2020، تنها 13 کشور این کار را انجام داده اند.

علیرغم اینکه تصویب و پیوستن به معاهدات حقوق بشری می تواند کمک بزرگی برای دولت ها جهت رعایت بیشتر حقوق بشر در این برهه باشد، با این حال و به طور متوسط، کشورهای عضو 60 درصد از کل معاهدات بین المللی حقوق بشر را تصویب کرده اند. علیرغم وجود تعهدات زیاد، با این حال، اجرای تعهدات مربوط به حقوق بشر هنوز عقب مانده و نگرانی ها در مورد سطح برخورداری از حقوق بشر توسط مردم را بالا می برد.

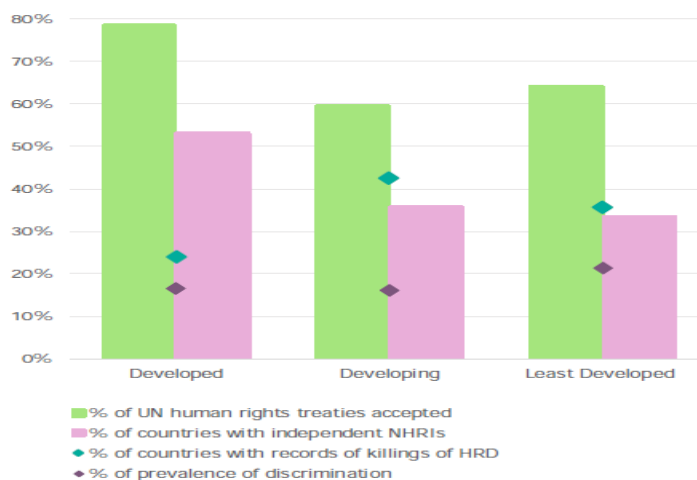
نمودار 6: وضعیت تصویب معاهدات حقوق بشری، آمار نهادهای ملی حقوق بشری مستقل، آمار قتل مدافعان حقوق بشر، و.... به تفکیک مناطق جغرافیایی

مؤسسات ملی حقوق بشر (NHRIs) می توانند نقش مهمی را برای کمک به کشورها برای عملی نمودن تعهدات حقوق بشری دولت ها ایفا کنند. مؤسسات قوی کمک می کنند تا اقدامات غیر تبعیض آمیز انجام شود و هیچ کس از آن عقب نماند؛ از جمله: معلولین، افراد در بازداشت، جمعیت بی خانمان، مهاجران، آوارگان، پناهندگان، مردمان بومی، افراد دگرباشان جنسی و همچنین افراد در بخش غیررسمی، زندگی در زاغه ها یا دارای وضعیت اقتصادی پایین. برداشتن گام ها برای حمایت در تسهیل ایجاد نهادهای ملی حقوق بشر مستقل، بسیار مهم است.

نمودار 7: درصد تصویب معاهدات حقوق بشری، نهادهای ملی حقوق بشری مستقل، قتل مدافعان حقوق بشر، و شیوع

تبعیض به تفکیک توسعه یافتگی کشورها

در شمال آفریقا و آسیای غربی، شرق و جنوب شرق آسیا، آسیای مرکزی و جنوبی و آقیانوسیه، کمتر از 35 درصد از دولت ها دارای نهاد ملی حقوق بشر مستقل هستند.

این بیماری همه گیر در حال حاضر موجی از انگ زنی، نژادپرستی و بیگانه هراسی را علیه برخی گروه های ملی و قومی ایجاد می کند. حصول اطمینان از دسترسی به اطلاعات مربوطه و دقیق در حین و پس از همه گیری، در قالب ها و زبان های قابل فهم، از جمله برای افراد معلول، افراد بومی و اقلیت های زبانی ضروری خواهد بود.

محافظت از حقوق بشر و آزادی های اساسی و بدون تبعیض، به ویژه در بهره مندی از حقوق اقتصادی و اجتماعی که به شدت تحت تأثیر این بحران قرار دارند، باید در مرکز واکنش ها برای ایجاد بهبود و انعطاف پذیری طولانی مدت جوامع ما قرار گیرد.

سطح توسعه انسانی

آمادگی یک ملت برای پاسخگویی به بیماری همه گیر کرونا نه تنها تا حد زیادی به ظرفیت سیستم مراقبت های بهداشتی بستگی دارد، بلکه همچنین به توانایی نهادها برای تداوم مؤثر خدمات عمومی اساسی، تأمین یک شبکه ایمنی اجتماعی برای افراد آسیب پذیر، سرپا نگه داشتن اقتصاد، و اقدامات جمعی در همه اقشار جامعه نیز بستگی دارد.

نابرابری را می توان در آسیب پذیری در برابر برخی از وقایع یا شرایط نامطلوب مانند همه گیری فعلی مشاهده نمود. علیرغم پیشرفت های اخیر در زمینه کاهش فقر، بیش از 2 میلیارد نفر در محدوده فقر چندوجهی و یا نزدیک به آن زندگی می کنند و بیش از 40 درصد از جمعیت جهانی از هیچ نوع حمایت اجتماعی برخوردار نیستند.

جهانی سازی، فرصت های اقتصادی زیادی را در کشورهای در حال توسعه به وجود آورده است، اما همانطور که بوسیله همه گیری کرونا مشخص است، اختلال در یک نقطه از جهان بهم پیوسته می تواند مشکلات جدی را در نقطه دیگر ایجاد کند. پیامد چنین رویدادهایی می تواند برای کشورهای که به شدت به گردشگری وابسته هستند (مانند کشورهای کوچک در حال توسعه جزیره ای)، یا کشورهای که به تراکنش های ارز و سرمایه و یا کمک های رسمی برای توسعه وابسته هستند، آسیب برساند.

همچنین، تدابیر محدودکننده و در نتیجه خانه نشینی مردم، به معنی وابستگی و نیاز بیشتر آنها به اینترنت و شبکه های اجتماعی است تا از آن طریق آموزش، کار، خرید و ... را انجام دهند. شکاف دیجیتالی امروزه بیش از هر زمان دیگری برجسته شده است؛ چرا که هنوز هم میلیاردها نفر در سراسر جهان به پهنای باند مناسب دسترسی ندارند. اگرچه پیامدهای صرفا اقتصادی کرونا بر گروه های فقیر در جوامع به طور فوری قابل مشاهده می باشد، با این حال، مشاهده ابعاد دیگر از جمله بهداشت، آموزش، تغذیه و ...، زمان بر خواهد بود و در آینده مشخص خواهد شد. لذا، آمادگی کشورها و فراهم نمودن بسترهای مورد نیاز برای رصد، گزارش دهی و رسیدگی به فقر چندبعدی برای دولت ها حیاتی می باشد.

جدول 1: وضعیت آسیب پذیری توسعه انسانی کشورها به بحران کرونا به تفکیک مناطق جغرافیایی، توسعه یافتگی

Human Development vulnerability of countries to COVID-19 crisis

Vulnerability	Population in multidimensional poverty, (%), 2007-18	Population vulnerable to multidimensional poverty, (%), 2007-18	Population living below income poverty line		Working poor at PPP\$3.20 a day, (% of total employment, 2018)	Social protection and labour programs, (% of population without any), 2006-	Immediate economic vulnerability			
			PPP \$1.90 a day, (%), 2010-18	National poverty line, (%), 2010-18			Remittances, inflows (% of GDP), 2018	Net official development assistance received, (% of GNI), 2017	Inbound tourism expenditure, (% of GDP), 2016-18	
Highest										
Lowest										
Human development groups										
Very high human development						31.3	0.29			2.3
High human development	4.5	12.5	2.1	10.4	8.5	39.3	1.03	0.1		1.5
Medium human development	29.4	18.4	17.7	23.0	40.0	31.9	4.11	0.8		1.4
Low human development	62.3	16.2	45.1	44.0	68.4	86.1	4.63	4.7		1.7
Developing countries	23.1	15.3	12.6	19.3	25.9	43.2	1.51	0.3		1.8
Regions										
Arab States	15.7	9.4	4.7	23.0	14.9	52.8	2.70	1.7		3.6
East Asia and the Pacific	5.6	14.9	1.5	5.1	10.1	41.7	0.62	0.0		1.4
Europe and Central Asia	1.1	3.6		11.5	9.2	42.6	2.75	0.7		4.2
Latin America and the Caribbean	7.5	7.7	3.8		6.8	42.7	1.59	0.1		1.6
South Asia	31.0	18.8	17.4	22.9	43.0	25.1	3.39	0.4		1.0
Sub-Saharan Africa	57.5	17.2	43.5	43.0	63.1	79.4	2.89	2.8		2.0
Least developed countries	59.0	17.8	36.7	38.1	59.7	84.5	4.57	4.9		2.4
SIDS	22.7	13.1			17.7	75.6	6.89	1.5		8.3
OECD			0.7			36.0	0.33			2.1
World			10.5	19.1	25.0	42.5	0.74	0.3		1.9

جدول 2: وضعیت آمادگی کشورها به بحران کرونا به تفکیک مناطق جغرافیایی، توسعه یافتگی

Preparedness of countries to respond to the COVID-19 crisis

Preparedness	Human development			Health System				Connectivity		
	Human development index (HDI), (value), 2018	Inequality-adjusted HDI, (IHDI), (value), 2018	Inequality in HDI (%), 2018	Physicians, (per 10,000 people), 2010-18	Nurses and midwives, (per 10,000 people), 2010-18	Hospital beds, (per 10,000 people), 2010-18	Current health expenditure, (% of GDP), 2018	Mobile phone subscription, (per 100 people), 2017-18	Fixed broadband subscriptions, (per 100 people), 2017-18	
Highest										
Lowest										
Human development groups										
Very high human development	0.892	0.796	10.8	30.4	81	55	12.0	127.8	30.5	
High human development	0.750	0.615	17.9	16.5	30	32	5.7	113.6	18.8	
Medium human development	0.634	0.507	20.0	7.3	17	9	3.9	91.9	2.4	
Low human development	0.507	0.349	31.1	2.1	8	6	4.5	67.5	0.4	
Developing countries	0.686	0.547	20.3	11.5	23	21	5.3	99.2	10.2	
Regions										
Arab States	0.703	0.531	24.5	11.1	21	15	4.9	100.3	7.4	
East Asia and the Pacific	0.741	0.618	16.6	14.8	22	35	4.8	117.6	21.3	
Europe and Central Asia	0.779	0.689	11.5	24.9	61	51	5.2	107.3	14.6	
Latin America and the Caribbean	0.759	0.589	22.4	21.6	47	20	8.0	103.6	12.8	
South Asia	0.642	0.520	19.0	7.8	17	8	4.1	87.7	2.2	
Sub-Saharan Africa	0.541	0.376	30.5	2.1	10	8	5.3	76.9	0.4	
Least developed countries	0.528	0.377	28.6	2.5	6	7	4.2	70.9	1.4	
Small Island developing states	0.723	0.549	24.0	22.2	28	25	5.9	80.5	6.4	
OECD	0.895	0.790	11.7	28.9	80	50	12.6	119.3	31.6	
World	0.731	0.596	18.6	14.9	34	28	9.8	104.0	14.0	

پیامدهای آلودگی و پسماند

قرار گرفتن طولانی مدت در معرض آلودگی هوا ممکن است عامل خطر را برای بسیاری از افراد که پیش بینی شده در اثر کرونا جان خود را از دست دهند، افزایش دهد. در اثر بحران کرونا، تأثیرات ناشی از آلودگی پسماندهای پزشکی جامد و بسترهای دریایی افزایش چشمگیری دارد. کاهش آلودگی هوا و مدیریت صحیح زباله برای به حداقل رساندن تأثیرات منفی بر سلامت انسان و اکوسیستم، بسیار مهم است.

با این حال و با کاهش فعالیت های تولیدی و کارخانه ها و همچنین کاهش شدید خودروها در جاده ها، تصاویر ماهواره ای کاهش میزان آلودگی ها در هوا را نشان می دهند. از طرف دیگر، سازمان بهداشت جهانی با توجه به کمبود تجهیزات حفاظت شخصی و پزشکی، خواستار افزایش 40 درصدی ظرفیت تولید در این بخش شده که خود سبب افزایش چشمگیر زباله ها و پسماندهای پزشکی و بیمارستانی می شود. با این وضعیت می توان پیش نمود که میزان افزایش پسماندهای خطرناک پزشکی در قاره اروپا از 164140 تن به 246210 تن در سال 2020 برسد. دفع نامناسب زباله از طریق سوزاندن زباله ها، منجر به ایجاد منابع آلودگی های پایدار (POPs) با تولید سموم و اثرات آن بر سلامتی می شود.

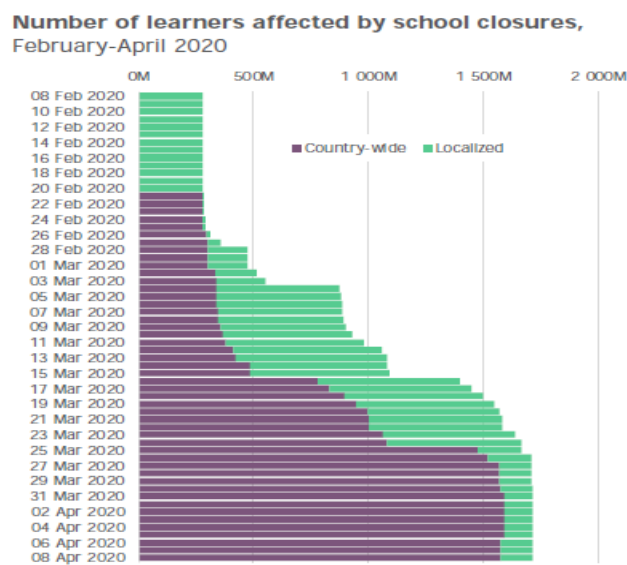
تعطیلی مدارس

تعطیلی سراسری مدارس و دانشگاه ها در 192 کشور جهان به دلیل بیماری همه گیر کرونا، باعث اختلال در تحصیل نزدیک به 1/6 میلیارد دانش آموز یا 90 درصد جمعیت محصل جهان شده است.

نقشه 2: وضعیت تعطیلی ملی مدارس در کشورهای مختلف جهان در آوریل 2020

نمودار 8: تعداد دانش آموزان متأثر شده از تعطیلی مدارس از 8 فوریه تا 8 آوریل 2020

در سطح جهان، تعطیلی سراسری تقریباً 155 میلیون کودک پیش دبستانی، 691 میلیون دانش آموز دبستانی، 537 میلیون دانش آموز دوره متوسطه و 191 میلیون دانشجو را تحت تأثیر قرار داده است.

آسیای مرکزی و جنوبی 30 درصد از 1/6 میلیارد دانش آموز خانه نشین را در خود جای داده است. 28 درصد از این دانشجویان در آسیای شرقی و جنوب شرقی، 16 درصد در کشورهای جنوب صحرای آفریقا، 11

درصد در آمریکای لاتین و کارائیب، 8 درصد در اروپا و آمریکای شمالی، و 8 درصد در شمال آفریقا و آسیای غربی زندگی می کنند.

ریسک بالایی وجود دارد که پیشرفت ملی، منطقه ای و جهانی در جهت هدف 4 از اهداف توسعه پایدار در زمینه آموزش در نتیجه بحران کرونا متوقف شود. لذا، سیاستگذاران و سایر ذی نفعان برای طراحی تدابیر مؤثر، به آمار دقیق و به روز نیاز دارند.

یکی از اولویت های فوری، دسترسی به آموزش های آنلاین یا سیستم عامل های یادگیری جایگزین مانند تلویزیون، رادیو یا محصولات چاپی است که به دانشجویان امکان ادامه تحصیل را می دهد.

وجود یک محیط خانگی مثبت و ترغیب کننده، یکی دیگر از عوامل مهم در زمان تعطیلی مدارس است. داده های جمع آوری شده مربوط به محیط خانه برای نظارت بر اهداف توسعه پایدار، نابرابری های آشکار مرتبط با ثروت و سایر ویژگی های خانگی را نشان می دهد.

تعطیلی مدارس در درازمدت سبب افزایش بی سوادی و پائین آمدن سطح دانش و سواد جامعه شده و پیامدهای اجتماعی منفی بر مناطق محروم و خانواده های فقیر خواهد داشت. همچنین، افزایش هزینه دولت ها در مبارزه با کرونا از یک طرف و کاهش درآمدها به خاطر تعطیلی فعالیت های اقتصادی از طرف دیگر، سبب کاهش سرمایه گذاری دولت ها در بخش آموزش خواهد شد. مطالعه و بررسی پیامدها و همچنین واکنش های مورد نیاز در کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت در این خصوص، هم اکنون در دستور کار یونسکو قرار دارد.

آوارگان اجباری

در حالی که کرونا در درجه اول یک بحران بهداشت عمومی است، محدودیت های کنونی جابجایی و تأثیر اقتصادی و اجتماعی این بیماری به نوبه خود در حال تعمیق بحران فقر و محافظت از جمعیت های به شدت آسیب پذیر آوارگان اجباری است. تدابیر فاصله گذاری اجتماعی می تواند به معنای این باشد که داده های کمتری از آسیب پذیرترین افراد در دسترس خواهد بود. حدود 70 میلیون نفر در جهان به خطر جنگ و مصائب مختلف آواره می باشند، که اکثر آنها در کشورهای در حال توسعه می باشند. نیمی از این جمعیت را کودکان و 2 درصد آن را افراد بالای 60 سال تشکیل می دهند که به شدت در برابر کرونا آسیب پذیر هستند.

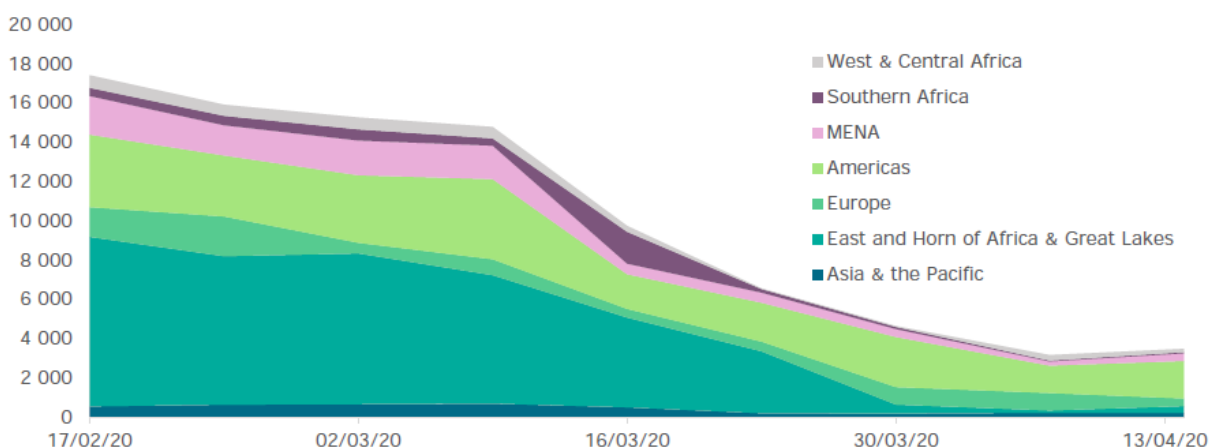
با توجه به اینکه در کمپ های نگهداری آوارگان، تراکم جمعیت بالاست، لذا خطر گسترش سریع و همه گیری آن در میان این دسته از جمعیت بالا می باشد.

تدابیر محدود کننده، پیامدهای منفی بر وضعیت این جوامع داشته و از طرف دیگر، دسترسی دفتر کمیسر عالی پناهندگان نیز به این جوامع سخت تر شده است. لذا، تضمین در دسترس بودن اطلاعات و همچنین مراقبت بر دسترسی این افراد به بیرون و نهادهای مورد نیاز به ویژه دفتر پناهندگان سازمان ملل بسیار حائز اهمیت است. از اواسط فوریه تا اواسط آوریل 2020، تعداد مهاجران ثبت نام کننده در سیستم های جمع آوری اطلاعات دفتر کمیسر عالی پناهجویان سازمان ملل 80 درصد کاهش یافته است که بیشتر آنها در خاورمیانه، و شمال و شرق آفریقا می باشند.

جابجایی پرونده های پناهندگی نیز تحت تأثیر قرار می گیرد، زیرا جلسات استماع یا مصاحبه به جز در موارد فوری، به تعویق می افتد. حداقل 73 کشور دسترسی جزئی یا کاملاً محدود به مراحل پناهندگی ملی را در اختیار داشته اند که 58 کشور دسترسی به ثبت ملی را محدود کرده اند. در نتیجه، آمار جهانی پناهندگی ممکن است کمتر از میزان واقعی افرادی که در طول همه گیری به دنبال حمایت های بین المللی هستند، باشد.

نمودار 9: میزان ثبت نام هفتگی پناهجویان توسط دفتر کمیساریای عالی پناهجویان به تفکیک مناطق جغرافیایی

UNHCR weekly refugee registration by region (proGres v4)

شیوع بالای کرونا در مناطق شهری

بیش از 90 درصد موارد ابتلای کرونا در مناطق شهری ثبت شده است، که نشان می دهد تأثیرات گسترده این بیماری در شهرها به ویژه مناطق فقیر نشین شهرها و کسانی که در مناطق پرجمعیت شهری زندگی می کنند،

ویران کننده است. تأثیرات کرونا، آسیب پذیری بسیاری از گروه های شهری مانند ساکنان شهرک های غیررسمی، زنان، معلولان، سالمندان و کودکان را تشدید می کند.

جدول 3: میزان درصد جمعیت شهری که در زاغه ها و محله های آلوده زندگی می کنند (به تفکیک مناطق جغرافیایی)

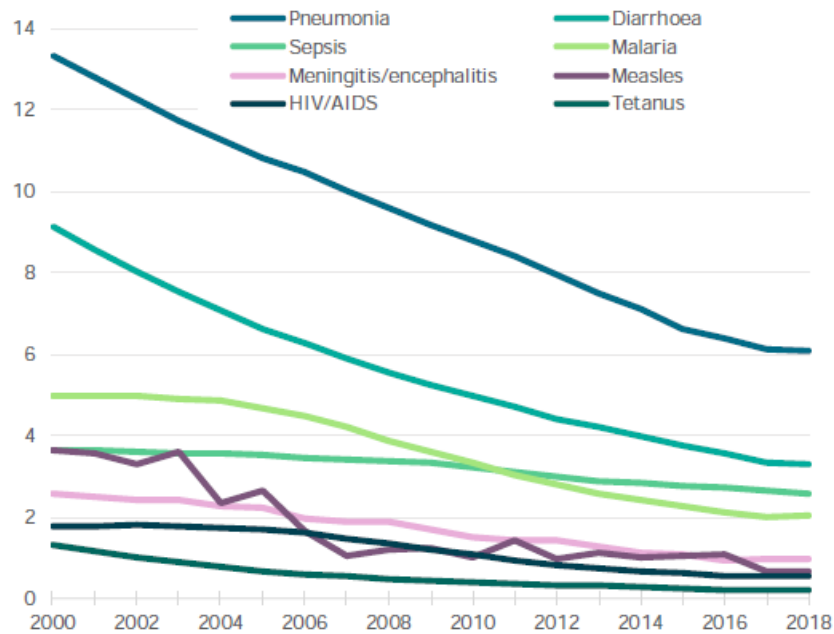
Regions	2000	2014	2016	2018
World	28	23	23.5	23.9
Australia and New Zealand	0.03	0.03	0.01	0.01
Europe and Northern America	0.1	0.1	0.1	0.1
Northern Africa and Western Asia	23	22	22.6	25.6
Latin America and the Caribbean	29	21	20.8	20.9
Eastern and South-Eastern Asia	38	28	28	27.2
Central and Southern Asia	46	32	32.3	31.2
Oceania (excluding Australia and New Zealand)	24	24	23.6	23.7
Sub-Saharan Africa	65	56	55.6	56.2

در چنین مواقعی که تصمیم صحیح بایستی به سرعت و در زمان و مکان مناسب اتخاذ شود، مقامات محلی و شهرها به سیستمی احتیاج دارند که بتواند در جمع آوری، تجزیه و تحلیل و ترجمه داده ها به اطلاعات ساده برای درک اقدامات آگاهانه کمک کند.

کودکان

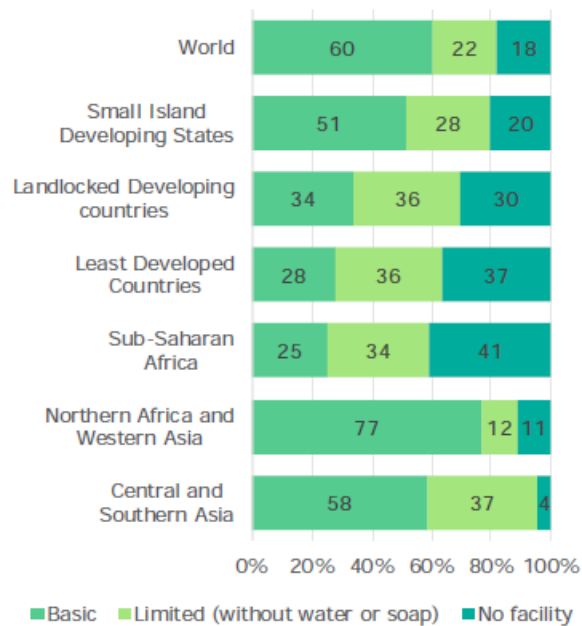
تحمل این همه گیری برای کودکان رها شده، بی خانمان، و فقیر بسیار سخت خواهد بود. کودکان زیادی همه ساله در مناطق محروم و فقیر به دلیل بیماری های واگیردار جان خود را از دست می دهند. پیش بینی شده که در صورت عدم رسیدگی به اختلالات ایجاد شده در جریان این همه گیری (از جمله عدم واکسیناسیون، خدمات بهداشتی و تغذیه و ...)، صرفاً 800 هزار کودک زیر 5 سال به دلیل بیماری ذات الریه در سال جاری جان خود را از دست بدهند.

نمودار 10: روند جهانی در آمار مرگ و میر میان کودکان زیر 5 سال بر اثر بیماری های عفونی از 2000 تا 2018

3 میلیارد نفر در جهان از دسترسی به تاسیسات آب و صابون جهت شستن منظم دست ها که مهمترین روش پیشگیری از انتقال کرونا می باشد، محروم هستند.

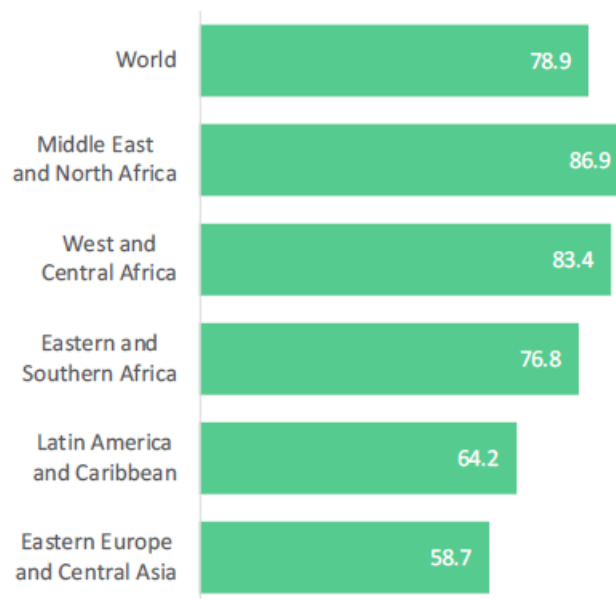
نمودار 11: درصد جمعیت دارای دسترسی به تاسیسات شستشوی دست در خانه (به تفکیک گروه های کشوری)

با تعطیلی شدن مدارس و نهادهای حمایتی و اجتماعی، کودکانی که در معرض خطر خشونت، استثمار و سوءاستفاده قرار دارند، آسیب پذیرتر می شوند. نزدیک به 8 کودک از هر 10 کودک 1 تا 14 ساله، در یک ماه گذشته قربانی انواع پرخاشگری روانی و یا تنبیه بدنی در خانه توسط مراقبان خود شدند. همچنین، حدود سه چهارم از کودکان 2 تا 4 ساله در سراسر جهان در معرض تجاوز کلامی یا مجازات بدنی توسط مراقبان خود در خانه هستند. حدود 13 میلیون کودک پناهجو در سراسر جهان نیز در معرض چنین خشونت هایی قرار دارند.

نمودار 12: درصد کودکان 1 تا 14 سال که توسط مراقبان و یا والدین خود طی یکماه گذشته تنبیه شده اند (به تفکیک

مناطق جغرافیایی)

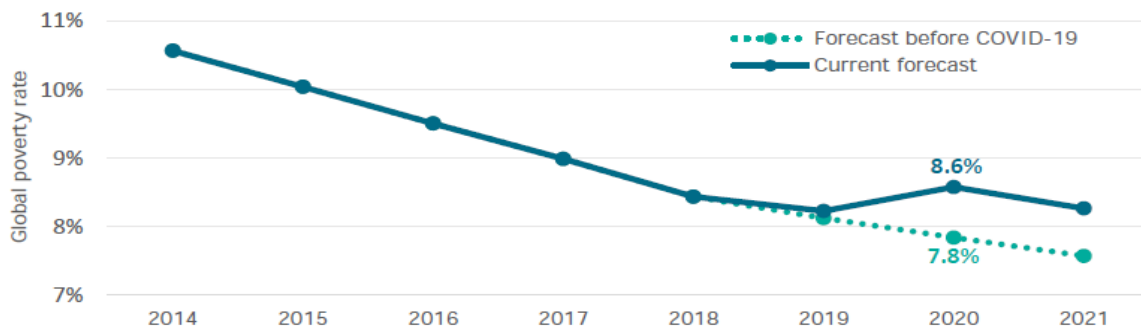
زنان

همه گیری کرونا، مزایا و حقوق شکننده درخصوص برابری جنسیتی و حقوق زنان را تهدید می کند. زنان مشغول در بخش های مراقبتی و نگهداری، در خط مقدم بحران هستند. زنان، به عنوان تشکیل دهنده 70 درصد از نیروی انسانی بخش مراقبت و نگهداری در بهداشت جهانی، در تماس نزدیک با بیماران هستند، بنابراین، خطر بیشتری از ابتلا به عفونت وجود دارد. همچنین با توجه به تعطیلی گسترده مدارس که زنان زیادی در آن شاغل هستند و از طرف دیگر، شلوغی مراکز درمانی که آنجا نیز زنان زیادی شاغل هستند، شاهد آمار 3 برابری عدم پرداخت دستمزد به زنان نسبت به مردان هستیم. همچنین، خشونت علیه زنان از آغاز همه گیری به شدت افزایش یافته است.

فقر

برآوردها حاکی از آن است که کرونا حدود 40 الی 60 میلیون نفر را به سمت فقر شدید سوق خواهد داد و ممکن است منطقه آفریقای جنوبی و صحرای آفریقا، شدیدترین آسیب را در این میان ببینند. برای منطقه صحرای آفریقا 23 میلیون و برای جنوب آفریقا 16 میلیون نفر پیش بینی شده است تا در فقر شدید فرو روند. پیش بینی می شود با تحولات جدید، تعداد جمعیت فقیر جهانی که با درآمد کمتر از 1/9 دلار در روز زندگی می کنند، از 8/2 درصد در سال 2019 به 8/6 درصد در سال 2020 یا از 632 میلیون نفر به 665 میلیون نفر افزایش یابد. صندوق بین المللی پول پیش بینی کرده است که کشورهای پیشرفته در سال 2020، 6 درصد رکود اقتصادی خواهند داشت، در حالی که این آمار برای کشورهای در حال توسعه 1 درصد خواهد بود. با این حال، با توجه به اینکه اکثر افراد فقیر در کشورهای در حال توسعه زندگی می کنند، این دسته از افراد بیشترین آسیب را خواهند دید.

نمودار 13: پیامد کرونا بر فقر جهانی

نمودار 14: تعداد افرادی که به علت کرونا به خطر فقر و زیر آن می رسند (به تفکیک مناطق جغرافیایی (میلیون نفر))

